

Χθες, νωρίς το απόγευμα, ένας ψηλός ξανθός νοσηλευτής μου ξύρισε όλο το σώμα. Σήμερα το πρωί, ένας άλλος νοσηλευτής μου έκανε επάλειψη το σώμα με ιώδιο. Στις δώδεκα το μεσημέρι θα έμπαινα στο χειρουργείο.

Η πόρτα του καλοκαιριού είχε ήδη ανοίξει. Ήδη οι πιο πολλοί είχαν προγραμματίσει σε ποιονησί θα πήγαιναν. Φέτος προβλέπεται αύξηση επισκέψεων στα νησιά του βορειοανατολικού Αιγαίου, σε βάρος των νησιών life style.

Ήξερα ακριβώς τι θα μου έκαναν. Είχα δει στην τηλεόραση μια παρόμοια εγχείρηση. Θα έκαναν μια τομή στο στήθος, αρχίζοντας λίγο πιο κάτω από τη βάση του λαμού, ως εκεί που αρχίζει το στομάχι. Θα μου έκοβαν το στέρνο και θα συνέδεαν την καρδιά σ' ένα μηχάνημα, ώστε να κάνει ο χειρουργός πιο άνετα τη δουλειά του. Μοσχεύματα θα έπαιρναν από τα χέρια μου, δύο αρτηρίες (κερκιδικές) και τις υπολοίπες από το στήθος μου (μαστικές) ώστε να φτιάξουν τις παρακαμπτήριες αρτηρίες της καρδιάς αφού οι κανονικές είχαν βουλώσει.

Ξάφνου μου μύρισε αγιόκλημα. Μεθυστικό

αγιόκλημα. Κοίταξα γύρω μου. Δεν υπήρχε αγιόκλημα κάπου. Απλά μου το είχε φέρει η μνήμη της όσφρησης.

Στη ζωή μου, μέχρι τώρα, είχα μια παράξενη συμπεριφορά: Κάθε τι που έκανα ή αναλάμβανα να κάνω, ήθελα να το τελειώνω χωρίς αναβολές, γρήγορα, σχεδόν τρέχοντας με το νου ή με το σώμα ή και τα δυο μαζί.

Σα να βιαζόμουν να σταθώ έτοιμος, μπροστά στην πιθανότητα του αμετάκλητου.

Τώρα που το αμετάκλητο ήταν πιο πιθανό από ποτέ, ήμουν ήρεμος και βέβαιος ότι θα έπαιρνε τη μεγάλη αναβολή.

Στις δώδεκα παρά δέκα ήρθε ο νοσοκόμος με το τροχήλατο φορείο. Χαιρέτησα τη Ναυσικά και την Αντιγόνη σχηματίζοντας «V» με τα δάχτυλα κι ένιωσα να συγκεντρώνω την προσοχή όσων κυκλοφορούσαν στο διάδρομο και όσων στέκοταν μπροστά στους θαλάμους.

Με το μεγάλο ανελκυστήρα κατεβήκαμε στον πέμπτο όροφο όπου βρισκόνταν τα χειρουργεία. Με άφησε σ' ένα διάδρομο μπροστά σε μια κλειστή πόρτα κι έφυγε.

Σε λίγο άνοιξε πάλι η πόρτα του ανελκυστήρα και μια νεαρή νοσοκόμα, που φαινόταν πολύ φρέσκια στο επάγγελμα, μου έτεινε το φάκελό μου τεντώνοντας το χέρι της, σα να φοβόταν να έρθει κοντύτερα.

Μου είπε, «Ακουμπήστε τον στα πόδια σας» κι έτρεξε γρήγορα να φύγει, ίσως για ν' απαλλαγεί γρήγορα από την ατμόσφαιρα των χειρουργείων κι εμένα.

Εγώ λοιπόν, κι αυτό που σε λίγο θα μου έκαναν, ήταν πιθανώς εκείνο που η νεαρή νοσοκόμα ήθελε να απωθήσει κι έσπευσε να προσπεράσει.

Χαμογέλασα. Επιτέλους. Κάνω κι εγώ μια φορά στη ζωή μου κάτι που χρειάζεται τόσο θάρρος, αφού πήρα μόνος μου την απόφαση να χειρουργηθώ, απορρίπτοντας τη λύση της θεραπευτικής αγωγής.

Είμαι χαλαρός και ταυτόχρονα διατηρώ μια απίστευτη πνευματική διαύγεια. Για το πρώτο, ευθύνεται η προνάρκωση, το ξέρω. Για το δεύτερο, δεν μπορώ να καταλάβω.

Τελεία στις σκέψεις μου έβαλε ένας γιατρός που πήρε το φάκελο απ' τα πόδια μου τον φυλλογύρισε και με ρώτησε:

- Πόσων χρονών είστε;
- Σαράντα οκτώ.
- Α! πάρα πολύ ωραία!

Σα να έλεγε δηλαδή, επιτέλους κι ένας νεαρός!

Άφησε το φάκελο πάλι στα πόδια μου και σπρώχνοντας το τροχήλατο φορείο, με πήγε σε μια αίθουσα που είχε τζάμια γύρω-γύρω, αντί για τοίχους.

— Όπου να 'ναι θα έρθουν σε λίγο να σας πάρουν για το χειρουργείο. Θα περιμένετε λίγο έτσι; Τι να έλεγα, όχι;

Μέσα στην αίθουσα ήταν δύο άνδρες που προφανώς είχαν χειρουργηθεί αλλά δεν είχαν ξυπνήσει ακόμα και παρέμεναν προσωρινά εδώ ώσπου να τους πάρουν στην εντατική. Τα πρόσωπά τους ήταν γαλίνια. Παραλίγο νεκρικά.

Ήμουν χαλαρός αλλά το μυαλό μου βρισκόταν σε εγρήγορση. Η ματιά μου ατίθαση σα μύγα, καθόταν πάνω σε απίθανες λεπτομέρειες, που υπό κανονικές συνθήκες δεν θα παρατηρούσα μέσα στην αίθουσα.

Αφού σκούπισα οπτικά ξανά και ξανά όλη την αίθουσα και τους χειρουργημένους με τις ιδιαίτερότητές τους, ήρθε στο νου μου, σαν αστραπή, το θέατρο «Αρίων» στο κέντρο της πόλης, με τ' όνομα της κόρης μου να φιγουράρει στη μαρκίζα του θεάτρου, δίπλα σ' εκείνα των πρωταγωνιστών: «Ερρίκου Ίψεν, *Ο εχθρός του λαού*» και τέταρτο, το όνομα της κόρης μου: Αντιγόνη Καραμάνου. Έπαιζε την κόρη του γιατρού.

Επρόκειτο για μια ευνοϊκή συγκυρία, αφού ήταν ο πρώτος ρόλος της, αμέσως μετά την αποφοίτησή της από τη δραματική σχολή. Ήταν βέβαια μικρός ρόλος, κατόρθωσε όμως να κάνει την παρουσία της αισθητή στο κοινό και στους κριτικούς. Οι εφημερίδες έγραψαν για την

ακτινοβολία της, και πως κατάφερε να κάνει πολύ μεγαλύτερη αίσθηση απ' όση της επέτρεπε ο ρόλος. «Τους έσκισες», της ψιθύρισα μετά το τέλος της παράστασης, σε μια αγκαλιά που δεν τέλειωνε.

Έκτοτε, όποτε ήταν να παίξει έναν καινούριο ρόλο, ερχόταν στο σπίτι και άπλωνε τις σκέψεις της και τα γεγονότα, κι εμείς την ακούγαμε τσιτωμένοι μη τυχόν και χάσουμε κάποια λέξη, ρουφώντας όσο πιο αθόρυβα γινόταν εκείνον τον γευστικότατο γερμανικό καφέ φίλτρου.

Δεν παρέλπειτε να μιλήσει και για το σκηνοθέτη, λέγοντας πως ήταν ένας σπουδαίος δάσκαλος που σου δημιουργούσε την αίσθηση ότι είχε ένα μαγικό ραβδάκι και σε μεταμόρφωνε, ενώ στην πραγματικότητα, αποκάλυπτε όλες τις δυνατότητές σου, τις πτυχές της προσωπικότητάς σου και σου δίδασκε ότι το ταλέντο σου δεν ήταν παρά μόνο το εργαλείο για να συντονίσεις όλες αυτές τις δυνατότητες και τις πτυχές, και φυσικά να τις διευρύνεις.

Τα όσα ακούγαμε κάθε φορά από το στόμα της Αντιγόνης, ήταν σαν μια άλλη παράστασι-διήγηση, σαν ένα παραθέατρο που σε προετοίμαζε για το αληθινό θέατρο που θ' ακολουθούσε.

— Ελάτε, είπε ο νοσοκόμος, είμαστε έτοιμοι.

Έπεσε η αυλαία στο θέατρο, άνοιξε η αυλαία για το χειρουργείο.